

СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА

НА СивЗК – ГР.СОФИЯ

в сила от 01.01.2016г.

Прилаганата счетоводна политика е разработена в съответствие с изискванията на :

- *Закона за счетоводството*
- *Международните стандарти за финансово отчитане*
- *Кодекса за застраховане*
- *Закона за кооперациите*
- *Директива 2009/138/ЕО на ЕП и съвета от 25.11.2009г. и техническите стандарти за прилагането и.*
- *Делегиран Регламент ЕС/2015/35 от 10.10.2014 г. за допълване на Директива 2009/138/ЕО.*
- *Вътрешни нормативни актове на кооперацията, изразяващи спецификата на нейната дейност*

1.БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ И СЧЕТОВОДНИ ПРИНЦИПИ

1.1. Общи положения

Кооперацията води текущото си счетоводство и изготвя финансовите си отчети в съответствие с изискванията на българското търговско и данъчно законодателство. Съгласно Закона за счетоводството, изготвя и представя финансовите си отчети на база на Международните стандарти за финансово отчитане /МСФО/ приети от Европейския съюз . Счетоводната информация на Кооперацията се обработва с програмен продукт „Ажур L”, а за изчисления на възнагражденията по трудови и извън трудови правоотношения се използва програмен продукт – „ТЕРЕЗ”.

Счетоводството е в пряка връзка и зависимост от дейността на ИТ / Информационно техническия отдел на кооперацията. В ИТ отдела се води голяма част от аналитичната отчетност, като се използва специално разработен за целта софтуер. Справките, разпечатани, проверени и подписани от ръководителя на отдела се представят ежемесечно във ФСО

за засичане и осчетоводяване. Текущ преглед и одобрение на операциите и първичната отчетност се осъществяват от Главния счетоводител .

1.2.База за изготвяне на финансовия отчет и представяне

Финансовия отчет се изготвя при спазване на принципите на действащо предприятие, историческата цена, съпоставимост на приходи и разходи и след извършена инвентаризация на всички активи и пасиви, както и принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи, разходи съгласно МСФО. Представянето му се извършва в съответствие с МСС1 – Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход се представят в единен отчет.

1.3. Отчетна валута

Съгласно изискванията на българското счетоводно законодателство Кооперацията води счетоводство и съставя финансови отчети в националната валута на Република България – българския лев. От 1.01.1999 година българският лев е с фиксиран курс към еврото: 1,95583 лева за 1 евро.

1.4. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат в лева, по официалния обменен курс на Българската народна банка – към датата на сделката. Монетарните активи и пасиви в чуждестранна валута се преоценяват в български лева, по заключителния курс на БНБ към датата на баланса. Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

2. ДЕФИНИЦИЯ И ОЦЕНКА НА ЕЛЕМЕНТИТЕ НА СЧЕТОВОДНИЯ БАЛАНС

2.1.Дълготрайни активи

Дълготрайните материални и нематериални активи се оценяват по цена на придобиване, образувана от покупната им стойност и допълнителните

разходи, извършени по придобиването им и намалена с размера на начислената амортизация и евентуалната загуба от обезценка.

Актив се признава и отчита като ДМА, когато отговаря на определението за ДМА; неговата стойност може да бъде надеждно изчислена; очаква се получаването на икономическа изгода от него и стойността му е по-голяма от 700 лева.

Амортизируемите активи се амортизират, като се прилага линейния метод на амортизация съобразно полезния живот на активите, както следва:

Сгради	25 години
Компютри, софтуер и право на ползване софтуер	2 години
Автомобили	5 години
Офис обзавеждане	6,7 години

2.2 Материални запаси

Материалните запаси при тяхната покупка, се оценяват по цена на придобиване. Оценката на потреблението им е по метода на средно претеглената цена за горивата и първа входяща, първа изходяща за останалите.

2.3. Финансови инструменти

Финансовите инструменти на Кооперацията включват парични средства, вземания и задължения.

2.3.1. Търговски и други вземания

2.3.1.1. Краткосрочните вземания се представят по амортизираната им стойност. На база на преглед на вземанията в края на годината се извършва преценка на загубите от обезценка и несъбираемост.

2.3.1.2. Към края на всяко тримесечие, Кооперацията преценява дали има обективни доказателства, че дадено вземане по застрахователен договор е обезценено. Степента на обезценка се определя по метода на възрастовия

анализ на вземанията и е съобразена с Наредба № 30/19.07.2006г. на КФН, както следва:

2.3.1.2.1. За вземания от застраховани (застраховащи) лица, по които са натрупани просрочени плащания:

- от 90 до 180 дни – 25 на сто;
- от 181 до 365 дни – 75 на сто;
- над 365 дни – 100 на сто;
- след изтичане на срока или при предсрочно прекратяване на застрахователния договор – 100 на сто.

2.3.1.2.2. За всички останали вземания, по които са натрупани просрочени плащания:

- от 31 до 60 дни – 10 на сто;
- от 61 до 90 дни – 50 на сто;
- над 90 дни – 100 на сто.

2.3.1.3. Сумата на обезценката се признава като текущ разход. Последващото възстановяване на загуба от обезценка се извършва в следващите отчетни периоди и се признава като текущ приход, но само до степента на предходно отчетен разход.

2.3.2 Парични средства

Паричните средства в лева се оценяват по номиналната им стойност, а паричните средства в чуждестранна валута – по заключителния курс на БНБ към момента на съставяне на отчета. За целите на съставяне на отчета за паричните потоци в паричните средства и еквиваленти се включват всички налични парични средства в каси и банки, с изключение на наличностите по банкови депозити, представляващи инвестиции на застрахователни резерви.

Срочните депозити в банки се представят като инвестиции, а не като парични средства. Същите се класифицират в баланса като нетекущи активи, предвид намерението на ръководството и факта, че представляват гаранции по застрахователни задължения.

Съгласно изменението на Закона за ограничаване на плащанията в брой, считано от 01.01.2016 г. плащанията на територията на страната се извършват само чрез превод или внасяне по платежна сметка, когато са:

на стойност, равна на или надвишаваща 10 000 лв ; на стойност под 10 000 лв., представляваща част от парична престация по договор, чиято стойност е равна на или надвишава 10 000 лв.

Горното се прилага и в случаите на плащания в чуждестранна валута, когато левовата им равностойност е равна на или надвишава 10 000 лв. Равностойността в български левове се определя по курса на Българската народна банка в деня на плащането.

2.3.3. Задължения

Задълженията се оценяват по стойността на тяхното възникване

2.4. Дефиниции, признаване и оценка на приходите и разходите.

С цел привеждане дейността на Кооперацията в пълно съответствие с МСС – 18, считано от 01.01.2010г. се въвеждат и/или дефинират и/или прилагат следните нови и значими елементи на счетоводната политика.

2.4.1. Въвежда се понятието „надежен план”, със следната дефиниция:

„Съвкупността от датите, на които са платени първите или еднократните застрахователни премии, следващите дати за внасяне на дължимите годишни премии по застраховки с годишни вноски, както и тяхната локация в календариума съвпадащ, като начало с датата на „най-старата” застраховка (застрахователен договор), която е все още редовна по отношение плащането на застрахователните премии от застрахования или застраховащия (не е изтекла, не е унищожена или влязла в сила за СЗС по смисъла на Общите условия) – се нарича ПАДЕЖЕН ПЛАН”.

Признаването на brutните застрахователни премии, като приход се извършва на базата на сумата, чието задължение за плащане от застрахования или застраховащия е възникнало през отчетния период.

Брутните застрахователни премии се идентифицират и чрез поне един от следните признаци:

2.4.1.1. Премията да е еднократна за целия срок на договора.

2.4.1.2. Премията да е годишна (независимо дали се предвижда и/или допуска разсрочването ѝ и независимо каква част от нея е действително платена през отчетния период), за поне една застрахователна година съгласно съответния застрахователен договор.

2.4.1.3. Да е фактически платена през отчетния период, а да се отнася за покритие на застрахователния договор за следващи отчетни периоди.

2.4.2. Годишни премии се начисляват (записват) за цялата застрахователна година съгласно падежния план, независимо дали са разсрочени по някакъв начин и каква част от нея е фактически платена през отчетния период.

2.4.3. Ако застрахователен договор е влязъл в сила и е с начало преди 01.01.2010г., то внесените премии по такъв договор след тази дата, но преди предстоящата падежна дата съгласно падежния план, се начисляват, като предплатени в пропорционален размер, до съответния годишен падеж от падежния план.

2.4.4. Ако застрахователните премии по предходната подточка не са константни, се изчислява среден размер на месечната застрахователна премия, съобразно фактическия размер на съответните плащания до 31.12.2009г.

*2.4.5. Онази част от признатите като приход брутни премии, които са действително платени на застрахователя се наричат още **получени премии**.*

2.4.6(променена). Спечелените премии са равни на сумата от размера на начислените (записаните) премии и пренос-премийния резерв в началото на периода, намалена с пренос-премийния резерв в края на периода и отстъпените премии на презастрахователите.

2.4.7. Когато премията са разсрочени и дължими на вноски, то всяка предстояща за получаване, до годишния падеж съгласно падежния план

записана застрахователна премия към датата на баланса, се отразява като вземания.

2.4.8. Записаните премии по договори влезли в сила преди годишната падежна дата за свободна застрахователна сума или по предсрочно прекратени договори, се сторнират от приходите за съответния срок – съгласно падежния план.

2.4.9. Записаните премии се показват брутно, ведно с калкулираните в тях разноси съгласно съответния застрахователно-технически план.

2.4.10. Приходите, които не се отнасят за текущата дейност през отчетния период, са приходи за бъдещи периоди. Приходите за бъдещи периоди са:

- краткосрочни – отнасят се за периоди до една година след датата на финансовите отчети;
- дългосрочни – отнасят се за периоди над една година след датата на годишните финансови отчети.

2.4.11. (ЗД). Приходите от лихви по отпуснати заеми в Кооперацията са дългосрочни и се начисляват годишно, на база ефективен лихвен процент и сумата на вземанията. От 01.01.2010г. те се признават директно в отчета за всеобхватния доход. От 01.01.2014г. се начисляват тримесечно. От 01.01.2016 г. се въвежда нова аналитичност на сметка 225/2 - за размер на лихвата 3,5 % и над 3,5%.

2.4.12. Разходите като обект на отчитане, представляват намаляване на стойността на икономическата изгода през отчетния период, под формата на извеждане или намаляване на активите, или увеличаване на пасивите.

2.4.13. В отчета за доходите разходите се класифицират в следните основни категории:

2.4.13.1. Оперативни разходи:

- аквизиционни разходи са разходите, в които се включват комисионните възнаграждения на консултантите и разходите за реклама. Разходите за комисионни възнаграждения следват счетоводното третиране на

премийния приход, като се осигурява съпоставимост на разходите и приходите. Възникналите през отчетния период и непогасени аквизиционни разходи се пренасят (отлагат) за бъдещи отчетни периоди, през които се очаква да бъдат погасени от добавките за аквизиция, калкулирани в договорираните бъдещи годишни застрахователни премии; отложените аквизиционни разходи се отчитат, като отделна позиция в актива на баланса и се амортизират в същата пропорция, в каквата са разпределени добавките за аквизиция в бъдещите премии. От 01.01.2016г. икономисаните АР натрупани към 31.12.2015г. се признават за Друг приход на кооперацията. Икономисаните АР след 01.01.2016 г. на тримесечие се сторнират от сметката за АР и отчитат като резерви - КСП. Разходите за реклама се отчитат по сметка 488/5 – Реклама.

- административни разходи са разходите за елементи, в които са включени само плащанията свързани с издръжката на Кооперацията наричани още - административни разноски. Счетоводното отчитане на разноските се извършва по сметките от група 60-Разходи по икономически елементи.

2.4.13.2. Разходи за уреждане на претенции – включват се към разходите по уреждане на възникналите претенции. Освен тях се включват и плащанията свързани с изготвянето, поддържането, обслужването и прекратяването на застрахователния договор. Разходите за изплатени обезщетения се признават за периода, в който възникват. Те включват разходите за изплатени обезщетения и разходите свързани с оценка на дължимото обезщетение /Ликвидационни разходи/.

2.4.13.3. Инвестиционни разходи и други.

Инвестициите, представляват притежаван от застрахователната кооперация преобразуван актив в резултат на предоставяне/влагане / на свободните /собствени и привлечени/ средства на кооперацията в други предприятия и лица за по продължително време с цел увеличаване размера на реализираните от тях доходи/под формата на дивиденди, лихви и други приходи/ при постъпване на финансова , стопанска и друга изгода. Инвестициите се извършват за сметка на наличните парични средства и непарични /имуществени / вноски/ материални и нематериални дълготрайни активи и други/.Те се инвестират под формата на съучастия, ценни книжа, предоставени дългосрочни депозити в банки и в други

финансови институции за доверително управление, както и в предоставени заеми по застраховки „Живот” , заеми на служители и дългосрочни заеми / в лелове и валута/ на трети лица, при определени с договор условия, непротиворечащи на нормативната уредба на банковите институции. В Си ВЗК инвестициите включват депозити в банки и заеми. Оценяват се по цена на придобиване. Не се търгуват на борсата. В счетоводните книги се водят по аналитични сметки и партии, а в IT отдела по лица .

2.4.14. Доходите от наети лица включват доходите на лицата наети по трудов договор и лицата наети по извънтрудови правоотношения. Те са краткосрочни договори и се признават, като текущи разходи за дейността на Кооперацията. Едновременно с това те се признават и като задължения към наетите лица и към осигурителите. В пояснителните приложения към финансовия отчет се оповестява информация за признатите разходи за заплати, осигуровки, компенсирани отпуски, задължения към персонала и осигурителните организации в края на отчетния период.

Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите. Основават се на разпоредбите на Кодекса на труда. Основно задължение е извършването на задължително осигуряване на наетия персонал. Размерите на задължителните социалноосигурителни вноски и начинът на разпределянето им между работодател и служител са определените в Кодекса за социално осигуряване. Кооперацията внася ежемесечно дължимите вноски и данъци изчислени във Ведомостта за работни заплати и Сметките за изплатени суми по граждански договор на база фиксирани по закон проценти. Няма друго допълнително или конструктивно задължение за доплащане във фондовете. Аналогични са задълженията по отношение на Здравното осигуряване.

Краткосрочните доходи за персонала под формата на бонуси, социални доплащания и придобивки се признават като разход в отчета за всеобхватния доход в периода, в който е положен трудът за тях .Дължимите вноски по социално и здравно осигуряване се признават също като текущ разход и задължение заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на всеки финансов отчет се прави оценка и признаване на сумата на натрупващите се отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. Включват се и разходите за вноски по задължително обществено и здравно осигуряване.

Доходи при напускане. Съгласно Кодекса на труда при прекратяване на договора преди пенсиониране се начисляват и изплащат обезщетения за неспазено предизвестие и неизползван платен годишен отпуск.

2.4.15. Лизинг.

В съответствие с изискванията на МСС 17 Лизинг.

2.4.15.1. Квалификация: Лизингът е договорно споразумение между две лица по силата, на което лизингодателят предава на лизингополучателя срещу еднократно или серия от плащания, правото на ползване на актив за определен срок. Сключените договори на Кооперацията са финансови. Прехвърлянето на собствеността върху актива става в края на срока на договора.

2.4.15.2. Отчитане: В началото на лизинговия срок, в баланса Кооперацията признава актив и пасив, които се оценяват от по-високата стойност между справедливата стойност на наетия актив и сегашната стойност на минималните лизингови плащания. Минималните лизингови плащания се разпределят, като погасяване на задължението по лизинга и като финансов разход. Финансовия разход се разпределя равномерно през лизинговия срок. Активът се амортизира съгласно възприетата и посочена по-горе политика за амортизиране на съответния вид актив

2.4.16. Собствен капитал и резерви. Собствения капитал на Кооперацията се състои от:

2.4.16.1. Записан собствен капитал, състоящ се от сумата на:

- внесените встъпителни вноски /в края на отчетния период се прехвърлят в общите резерви на Кооперацията/;
- внесените дялови вноски.

2.4.16.2. Общи резерви – начисляват се съгласно Закона за кооперациите и решенията на ОС/ОСП свързани с Кодекса за застраховането.

2.4.16.3. Неразпределена печалба от минали години.

2.4.16.4. Печалба или загуба за финансовата година /след решение на Общото събрание на пълномощниците за неразпределяне/.

2.5. Характеристика на разходи и приходи свързани с образуването на техническите резерви на Кооперацията.

2.5.1.(изм.) Пренос-премийният резерв се изчислява при плащането на еднократни премии по рискови и/или допълнителни застраховки, чийто договорен или остатъчен срок не надвишава 365 дни. Той отразява частта от brutните премии, която се отнася пропорционално за неизтеклия период на покритие на застрахователни договори, по метода на точната дата. Пренос-премийният резерв се отразява нетно, като се завишава с коефициент до 200%, с цел покриване на плащанията по основни и допълнителни рискове по застраховки, чиито математически резерви са напълно или частично покрити с актив „заем срещу застраховка „Живот“, като се отчита и императива на чл. 453 от Кодекса за застраховането. По рискови и допълнителни застраховки аквизиционни комисионни се калкулират но не се договарят и изплащат на комисионери, с цел реализиране на икономия от аквизиционни разноси и спомагане управлението на съответно генерираните рискове с реални активи. Заделя се и се представя отделно актив за отсрочени (отложени за бъдещи отчетни периоди) аквизиционни разходи. Базата за определяне на пренос-премийния резерв съответства на базата за признаване на премийния приход по рискови и допълнителни застраховки на Кооперацията, както и величината на математическите резерви по смесени застраховки покрити с активи „заем срещу застраховка „Живот“. Финансовият ресурс за завишаването на ППР се осигурява за сметка на калкулираната в състава на ЗТП добавка за административен резерв и допълнителна сигурност.

2.5.2. Запасният фонд се образува за покриване на очаквани неблагоприятни отклонения в плащанията по предлаганите от Кооперацията застраховки.

2.5.3. Резервът за предстоящи плащания се образува за покриване на обезщетения, застрахователни суми и други плащания възникнали по силата на застрахователни договори, както и на свързаните с тях разходи

по претенции, възникнали преди края на отчетния период, независимо дали са предявени или не и които не са платени към същата дата.

2.5.4.(доп.) Математическият резерв се образува за посрещане на бъдещи плащания по смесените застраховки „Живот” на Кооперацията и рискови застраховки „Живот”, чийто договорен или остатъчен срок е по-голям от 365 дни. Математическият резерв се изчислява по проспективния метод. Базата за определяне на математическия резерв съответства на базата за признаване на премийния приход в отчета на Кооперацията. Математическият резерв по даден застрахователен договор не може да бъде отрицателен и не може да бъде по-малък от размера на гарантираната откупна стойност, ако такава се предвижда в договора. Математическият резерв е сумата от индивидуалните резерви, изчислени поотделно за всеки редовен застрахователен договор. По рискови застраховки „Живот” откупна стойност не се предвижда, освен ако в договора изрично не се уговори друго.

2.5.5. Капитализираната стойност на пенсиите е математически резерв определен по реда на предходната подточка, предназначен за посрещане на плащанията по рентни застраховки и/или комбинации между рентни и други застраховки, в анюитетната им част. От 01.01.2016г. се въвежда нова аналитичност на с-ка 136. Въвеждат се с-ка 136/1 КСП по анюитети режим изплащане и 136/2 КСП по анюитети режим натрупване. Последният се разделя на КСП режим на застр.лица доход до размера на техническата лихва, КСП режим на застр.лица Нетни премии / Откупна стойност и КСП КОЛ опция застраховател, която се разделя на КСП КОЛ опция застраховател, Други икономии от разходи и КСП КОЛ опции застраховател Икономии на аквизиционни разходи.

2.5.6. Резерв за бъдещо участие в дохода се образува от 01.01.2014г. по застраховките със спестовен елемент по Раздел I от Приложение №1 от Кодекса за застраховане, за покриване на очакваните бъдещи неблагоприятни отклонения в дохода от инвестиции. Използва се за допълване на дохода за разпределение по застрахователните договори или за попълване недостига на доход от инвестиции за покриване на техническата лихва.

Източник за образуване на резерва за бъдещо участие в дохода подлежи на разпределение между застрахователните договори в срок от пет години.

3. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА.

3.1. Цели и политика за управление на застрахователния риск.

3.1.1. Основната застрахователна дейност извършвана от Кооперацията, поема риска от загуба на лица, физически или юридически, които са преки субекти на риска. Такива рискове могат да бъдат свързани с различни задължения, физическа смърт, отклонение от здравословното състояние или други рискове, произтичащи от дадено застрахователно събитие. Кооперацията не е изложена на несигурност свързана с времето и размера на претенциите по застрахователните договори или особен пазарен риск, възникващ чрез застрахователните и инвестиционните си дейности, поради абсолютно ликвидния характер на основните си инвестиции за покриване на техническите резерви, по чл.453, от Кодекса за застраховането и в условията на финансова и икономическа криза.

3.1.2. Кооперацията управлява застрахователния си риск – чрез ограничени и константни застрахователни лимити, процедури за одобряване на плащанията, твърди методи за ценообразуване и ежемесечен мониторинг на дискуссионните въпроси свързани с управлението на риска.

3.1.3. Кооперацията използва два метода за оценка и контрол на застрахователните рискове. Тези методи включват два модела:

3.1.3.1. За измерване на вътрешния риск чрез сценарийни анализи.

3.1.3.2. За измерване на външния риск чрез проучване и анализ на опитите за застрахователни измами и катастрофични рискове.

3.1.4. Основният риск за Кооперацията, състоящ се в това щото количеството и величината на претенциите по застрахователните договори да бъдат по-големи от очакваните – надеждно се управлява.

3.1.5. Стратегия по сключване на застрахователните договори. Маркетинговата стратегия на Кооперацията има за цел постигането на диверсификация на членската маса, като се попълва застрахователната съвкупност с физически лица от различни браншове на националната

индустрия. Този начин осигурява балансиран портфейл и намалява колебанията на щетите.

3.1.6. Презастрахователна стратегия. Ежемесечният мониторинг и собствената статистика на Кооперацията, по отношение на застрахователните рискове, дава основание да се счита, че към настоящия момент не е необходимо презастраховане на портфейла на Кооперацията или на негови части.

3.2. Управление на финансовите рискове.

3.2.1. Кооперацията е изложена на следните финансови рискове:

- кредитен риск;
- лихвен риск;
- валутен риск;
- ликвиден риск;
- операционен риск.

3.2.2. (доп.) Кооперацията е приела да управлява кумулативно кредитния, лихвения, валутния и ликвидния риск, чрез подходяща структура на предлаганите застрахователни договори и възможно най-сигурната инвестиция на техническите резерви, адекватни на спечелените премии, съгласно три годишния план за развитие, актуализиран към 31.12.2009г. Основната инвестиция е по чл. 453, от Кодекса за застраховането, с лихва равна или практически незначително превъзхождаща техническата такава, като по този начин и чрез извършването на инвестицията в момента на спечелването на премията се постига кумулиран, положителен ефект при управлението на изброените рискове.

3.2.3. В продуктите си Кооперацията използва застрахователно-технически планове, които осигуряват адекватен матуритет и сигурност при управлението на финансовия риск, чрез реализирането на практика на постоянна икономия от разноси.

3.2.4. Операционен риск е рискът от загуби в следствие на различни причини свързани с процесите в Кооперацията, касаещи от една страна

персонала и информационните технологии, а от друга страна външни фактори, като например рисковете възникващи, от често променящите се правни и регулаторни изисквания и стандарти за корпоративно поведение. Кооперацията си поставя цел да управлява операционния риск така, щото да се стигне до баланс и ликвидиране в максимална степен на факторите причиняващи финансови загуби, загуба на репутация, както и ефективно прегрупиране при форсмажорни обстоятелства.

Счетоводната политика на СиВЗК е изготвена така, че да се избегне подвеждащо представяне на информацията. Същата е съобразена и в пряка връзка с останалите политики на кооперацията, правилата и процедурите заложиени в тях.